

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési díjak:
egész évre 4 frt, fél évre 2 frt; községi jegyzőknél és tanítóknál egész évre 3 frt.
Magán hirdetések díja:
Háromszor hasábozott garmond sorért 5 kr; bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr.
Hivatalos hirdetések díja:
Egyszeri közlésért tekintet nélkül a szöveg nagyságára, bélyegdíjjal, nyugalbélyeggel és támlappal együtt 3 frt.
Nyilttér soronként 30 kr.
többszöri hirdetésnél kedvezmények nyújthatnak.

A lap szellemi részét illető levelek a szerkesztőséghez, pénz küldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz címezendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bérmertelen levelek csak ismert kéztől fogadtatnak el.

A választás után.

Lezajlottak a választási küzdelmek hullámai, elvonult fejünk fölött a zugó fergeteg, mely az érzelmek, a szenvedélyek fölkorbaékolásával a társadalmi élet tengerén evező csónakosok és hajósok vitorláit jobbra-balra hajtogatva, sokaknak erkölcsi életét is eltemetéssel, megöléssel fenyegette.

A társadalmi élet folyása visszatért csendes medrébe, hogy folytassa tovább a maga rendes útját.

Sokan vannak, kik a követválasztási izgalmak s ellentétek viharát nem szüntették meg a választás befejeztével, hanem szeretnék azt a politikai küzdelmek erős harcának lezajlása után is a társadalmi élet békét, nyugalmat s minden politikai pártok egyetértését, hazafias együttműködését megkövetelő mezejére átlátni.

Erre nemcsak szükség nincs, de ez nem egyezik meg népünknek társadalmi közérdekeivel, ezt ellenzi a törvény előtti meghajlás kötelesség-érzete.

Tudjuk azt igen jól, hogy mai korunk annyi vérző sebet hord a társadalom testén, hogy azok mindenikének begyógyításához egy emberöltő nem elég. Tudjuk azt, hogy egy ilyen tátongó seb társadalmunk testén azon kislékiesség, melyel még azok közül is, kik nincsenek reá szorulva, még azok közül is, kik minden befolyástól függetlenül, elfogulatlanul nyilváníthatnák a maguk meggyőződését és fölemelt sisakkal járulhatnak a szavazó urnához még azok közül is, igen-igen sokan vannak, kik részint anyagi előnyökért, részint társadalmi állásuk tévesen felfogott követelményei

folytán, részint a dicsőség, a hírnév bolygótüze által elvakítva, oly nézeteknek hódolnak, melyek nem lelkiük bensejében gyökerező meggyőződéseknek, de képzelt önérdeküknek kifolyásai.

És e tekintetben nem teszünk kivételt politikai pártok között, mert e gyógyíthatatlannak látszó betegség, ez emésztő, e sorvasztó rák ott rágódik társadalmunk testén.

Jaj azoknak, kik e betegséget gyógyítani nem engedik. Kétszeresen jaj azoknak, kik e betegséget elmérgesíteni s örökre gyógyíthatatlanná tenni törekednek. Jaj azoknak, kik az emberi méltóság lealacsonyításával lélekvasárlásra vetemednek, kik a meggyőződést hitvány bérért vásárolják össze s meghonosítani törekednek a rabszolga kereskedést.

Éppen azért most, a választás lezajlása után miért folytatnók tovább a harcot, mikor annak semmi értelme nincs, miért újítanak föl a fájó sebeket, mikor azokat nem fölbolygatni, de begyógyítani áll hazafias kötelességünkben.

Nem azt mondjuk mi, hogy a politikai akciónak a követválasztás lezajlásával véget kell szakítani s azt mondani, hogy a többit csak bizzuk a sorsra, de azt az eszmét hirdetjük lelkiünk, szíviünk egész meggyőződésével, hogy a választási küzdelmek hevében egymás ellenében elő vett rozsdás és piszkos fegyvereket dobjuk el és dobjuk el úgy, hogy soha elő ne kerüljenek.

Mert a rozsdás, a piszkos fegyver fájóbb, égőbb, veszélyesebb sebet üt s ne feledjük azt, hogy a mi más-

nak fáj, az nekünk is fájhat, ha társadalmi egységünk, a példás egyetértés a mi városunk és vidékének értelmes polgárságát beláthatlan idők óta más városok és vidékek polgársága fölött annyira kiemelte — a küzdelemnek most már a társadalmi életbe átültetésével tovább zavarva lessz: ettől áldást hozó gyümölcsöket nem várhatunk — a hazának városunk és vidékünknek csak kárára lehet.

A döntő ütközet megtörtént. Utólagos lövöldözésekre, utcai harcra nincs szükség. A győzők érzék be diadalukkal, elmékedjenek ténykedésük fölött, nyugodjanak babéraikon s ne keserítsék a legyőzötteket. A legyőzöttek adják tanúbizonyságát hazafias indulatuknak, politikai érettségüknek azzal, hogy a történetekben nyugodjanak meg s hiábavaló kicsinyes eszközökkel, céltalan sértegetésekkel a társadalmi életnek a maga csendes medrébe visszafolyását meggátolni ne törekedjenek.

Nem érezzük magunkat jogosítottak e társadalmi lap hasábjain politikai tekintetekben bírálatot mondani a lezajlott követválasztás fölött. Annnyit azonban minden politizálás nélkül mondhatunk, hogy városunkban a mostanihoz hasonló erős mérkőzés régen, nagyon régen volt.

De azért mégis hisszük s bízunk polgárságunk józan gondolkodásában, hogy a politikai küzdelmeket a magánélet dolgaival nem fogja összezavarni s közötlenné a társadalmi egyetértés s hazánk, városunk javára egyesült erővel a közremunkálás szelleme ismét föl fog ébredni, s mindnyájunk lelkesedését, munkásságát összefűzni, egye-

síteni fogja a közcel, a hazának s városunk és vidékünknek javára.

Hogy mi a tanúság politikai tekintetben a mostani választás lefolyásából, avál a kérdéssel e lapokban ismételjük, nem foglalkozhatunk, mert lapunk nem politikai lap, s ezért ahhoz jogunk nincsen.

De eltekintve minden politikától, sok embernek megismerhettük jellemét. Sok emberre alkalmazhattuk, intramuros et extra, hogy nem mind arany a mi fénylik. Sok emberről tapasztalhattuk, hogy vizet prédikál s ő maga bort iszik, ha máskor nem, hát legalább a választás folyamata alatt.

Megtanítottak a közelebbi napok minket is arra, hogy vidékünk lakosságában az erkölcsi nem emelkedőben, de süllyedőben van. Mert ha másként lenne, szabadna-e a politikai szédelés gyalázatos fertőjében hente-regni a népnek? Avagy mi másnak nevezhető ama jelenség, mikor akad egész község, melynek lakossága, mint egy ember bocsátja áruba szavaztat, mint valami ócska rongyot s eladja annak, a ki többet fizet érte?

Avagy minek nevezzük azt a meg nem nevezhető, kellő jelzővel föl nem ruházható cinizmust, melyel egyes községekben ma az egyik, holnap már a másik zászló alá tömörülnek, csak azért, hogy többet dorbézolhassanak s s holnapután, ha a pálinka fogyni kezd, újból más zászló alá sietnek s ezt nemcsak megteszik, de nem szégyenlik nyíltan ki is mondani.

Megtanítottak e napok arra, hogy ez a nemzet életfájának gyökerén rá-gódó veszes betegség, ez a politikai élet átkozott filloxerája már a mi népünk lelkét is kezdi megtámadni s

— Nem én, tekintetes uram, nem tudom, hogy eljutok-e valahová. Valami munkát, tekintetes uram, azt kell keresnem.

Az állomásfőnök végig nézi, egyet gondol s aztán így szól:

— Mondok én neked valamit. Maradj te csak egyelőre itt az állomáson. Te, van neked feleséged is, ugye? hol van?

— Igenis, alásan kérem, tekintetes uram, — van feleségem, oda benn van a városban, Kurszkban, ott szolgál egy boltosnál.

— No, hát csak írd a feleségednek, hogy jöjjön ide ő is. Majd én gondoskodom ingyen-jegyről. Itt nálunk most egy őrházát csinálnak, majd szószólód leszek a kerületi főnöknek.

— Alázatosan köszönöm, tekintetes uram, válaszolt Simon.

Ott maradt az állomáson. Segített a főnök konyhájában, fát vágott, söpörte a ház táját s a pályaudvart. Két hét múlva megérkezett a felesége, és Simon átment egy vasuti talicskán a maga őrházába. Az őrház új, meleg, fa van, amennyi csak kell. Egy kis veteményes kert is maradt az előbbi őrkötől, és volt vagy egy holdnyi legelő is a vasuti töltés két oldalán. Megörült Simon, s elgondolta, hogy minő gazdaságot fog ő itt folytatni, majd vesz tehenet, lovat...

Kapott minden szükségességet: zöld zászlót, piros zászlót, lámpásokat, kürtöt, kalapácsot, sróf-kulcsot, feszítővasat, lapátot, seprőt, szénvonókat, és adtak neki két könyvecskét is, melyben a vasutakra vonatkozó szabályok és tudnivalók voltak megírva. Simon eleinte egész éjszakákán át nem aludt, mindig a könyvecskéket bujtá, Még csak két óra múlva fog érkezni a vonat, de ő már bejárja kerületét, azután kiül az őrház elé, néz,

hallgatózik: nem rezegnek-e a vágányok nem hallatszik-e a vasut zaja. Megtanulta könyv nélkül a szabályokat mind s habár rosszul, csak szótagolva olvasott, megtanulta könyv nélkül az egészet.

Nyár volt. A dolga nem került nagy fáradságába, nem kellett havat tisztogatni; de meg azon a vonalon a vasutak is nagyon gyéren jártak. Simon bejárta az ő versztyét napjában kétszer, helyenként egy-egy srótot is meg-megcsavart hogy rendben van-e, nem tágult-e meg, elsimogatta a kavicsokat, menézte a vízcsoveket, s aztán haza ment ellátni a háztartást meg a gazdaságot. A gazdálkodásban folytonosan akadálytal találkozott. Akármint eszett ki, hogy jó lesz megpróbálni, előbb meg kellett kérnie az utas-teret, ez pedig jelenteni tartozott a kerületi főnöknek. Mire a kérelem el volt intézve, már idejét is multa. Simon és a felesége unatkozni kezdtek.

Két hónap múlva Simon lassanként megismerkedett egyik-másik szomszédos vasuti őrral is. Az egyik öreg szolga volt már nagyon; régóta föl akarták váltatni mással; alig tudott szegény az őrházból kíváncsiorogni. A vonatbejárásokat is a felesége végezte helyette. A másik baktér, az, amelyik közelebb volt az állomáshoz, derék, fiatal, sovány, de izmos ember volt. Simon egy vonalbejáráskor találkozott vele először a töltésen a két őrház közti vasut közepén, — levette előtte a sapkáját és köszönt neki:

— Adjon isten jó egészséget, szomszéd. A szomszéd csak úgy félvállról nézett reá; — jó egészséget — mondja neki vissza, s azzal megfordul s tovább megy. Később az asszonyok is találkoztak egymással; Simon felesége. Arjána, köszönt a szomszédasszonynak, de ez se igen beszélt sokat, hanem ment a dolgára.

A „Szilágy-Somlyó” Tárcája.

A vészjelző.

Irta: Garsin Vsevolod.*

Mutatvány: az „Élet” című irodalmi és művészeti folyóiratról.

Ivanov Simon vasuti őr volt. Őrháza ott állott magányosan, egyik állomástól tizenkét, a másiktól tíz versztyi távolságra. Egy nagy szövőgyárat állítottak a mult esztendőben vagy négy versztyire tőle, melynek kéménye az erdő mögül oda feketélt, de közelébb nem volt semmi épület, a szomszédos őrházakon kívül.

Ivanov Simon beteges és törődött ember volt. Kilenc évvel azelőtt részt vett egy háboruban mint tiszt szolga és végig viselte urával együtt az egész hadjáratot. Éhezett, fagyoskodott, a napon sütkérezett, csinált meneteket, negyvenötven versztes utakat melegben és hidegben, volt rá eset, hogy még tűz közé is került, de — hála Isten — egy golyó sem érte. Az ezred egy izben az első harcvonalba került: egész hétig tartott a tüzeles a törökökkel: a mi csatárvonalunk itt terült el, a völgyön túl a törökök, s reg-

geltől estig szolt a puskatűz. Simon gazdája is ott volt a harcvonalban, és Simon minden nap háromszor vitt neki oda az ezred főző helyéről forró szamovárt meg ebédet. Megy a szamovárral egy nyílt terepen s a golyók jobbra-balra fűtyörésnek mellette. Borzalom fogja el Simont, sir, de csak megy tovább. A tiszt urak nagyon elégedettek voltak vele, mert a szamovár, meg a forró tea mindig ott volt a rendes időben.

Visszakerült a háborúból seb nélkül, csak karjaiban és lábaiban kezdett szagatást érezni. Sok baj és bánat érte innen túl. Mire hazajutott, öreg apja meghalt; kis fiacskája, mikor a negyedik évbe fordult, torokbajt kapott és ő is meghalt; és Simon magára maradt a feleségével. Nem tudott földmunkára sem elszegődni, de meg nehéz is lett volna szántani dagadt kézzel és lábbal.

A falujokban már nem bírták tovább s elindultak más helyekre szerencsét próbálni. Ment Simon a feleségével Kherzonba, Doncsinba, meg egyebűvé, de bizony nem akadt szerencséjük. Az asszony elszegődött cselédnek, Simon meg folytatta vándorutját. Történt egyszer, hogy vasutra ül s az egyik állomáson néz, néz, — a főnök olyan ismerősnek rémlett előtte. Csak nézi Simon, a főnök szintén rátekin a Simon arcára, és megismerték egymást: az ezredbeli tisztje volt.

— Te vagy, Ivanov? szolt a főnök.

— Én, tekintetes uram, én vagyok.

— Hát hogy kerülés te ide?

Simon elmondta neki, hogy mi történt vele azóta.

— Hát most hová megy?

— Nem tudhatom én azt, tekintetes uram.

— Már hogyan tudhatnád, te boldi!

* A nagy tehetségű orosz írónak, aki inséges életét pár évvel ezelőtt oly fiatalon öngyilkossággal végezte be, ez az elbeszélése (mint a szintén híressé vált „Medvék” című novellája is) eredetileg a Novoje Vremja tárcájában jelent meg és akkora hatást tett, minőre alig van példa. Kiadták különnyomatban és rövid időn több száz-ezer példány kelt el belőle.

magát a közérkölesiséget megöléssel fenyegeti.

Megtanítottak e napok arra, hogy nekünk, bármelyik politikai pártnak tartozunk zászlója alá, nekünk minden egyesnek, aki társadalmi állásánál, műveltségénél fogva oly helyet foglal el, mely számára bizonyos bármint csekély befolyást is biztosít, nekünk azt a népet, azt a világtól elmaradott népet művelni, fölvilágosítani, tanítani hazafias kötelességünk.

Megtanulhattuk, hogy a népet mint egy értelmetlen csordát jobbra vagy balra vezetni sokkal könnyebb, mint azt értelemmel meggyőzni és fölvilágosítani s emberi méltóságának tudatára ébresztve annak megőrzésére képessé is tenni.

Megtanulhattuk, hogy nálunk a politikai érettség még nem érte el tetőpontját, mert ha úgy lenne, nem akadnának kivételként sem kaputos emberek, kik egymást politikai hitvallásuk után bírálják el s ahhoz képest tartják tisztességes, becsületes, avagy becsutelen embernek a mint egyik, vagy másik párthoz tartoznak.

Vonjuk le a lefolyt választásból a tanúságot, tanuljuk meg belőle a tanulni valókat. Különösen tanuljuk meg tisztelni ellenfeleink meggyőződését is, azért magunk álláspontját még nem adtuk föl.

De a surlódásnak, a pártoskodó küzdelemnek a jövő választásig vége legyen.

Fogjunk a munkához. Mert a hazáért nem csak lelkesedni, de dolgozni is kell.

Bölni Sándor.

Választási aphorismák.

A képviselőválasztás napján Szilágy-Somlyón is minden ember talpon volt, ki a kormánypárt, ki pedig a függetlenségi párt jelöltje mellett kívánt hatni, úgy a mint tőle kitalálhatta.

Természetes, hogy a hölgyek közül többen akadtak, a kik a maguk pártállásának egy s más módon kifejezést adtak.

Néhány cifra kalapos urhölgy hangosan „abcug”-olja a szintén városunkban levő s velük szembe jövő Bartha Miklós orsz. gyűlési képviselőt. Annyira mentek lelkesedésükben, hogy mire éppen közvetlen közelükbe érkezett Bartha, egyik

nagy hazafias lelkesedésbe jött hölgyeknek kalapja a nagy abcugolás közben fejről leesett s éppen ennek lábához gurult. Bartha hirtelen fölvetette a kalapot s udvarias meghajlással adta át rendkívüli zavarában elpirult tulajdonosának, minek köszönheti, hogy az átellenes ablakból a már szintén abcugolásra készülő hölgyek megéljeneztek.

Kortes tréfa. Egy ellenzéki kortes, a ki mesterségére nézve kényesprő, nagyon fente a fogát a kormánypárt egyik szerepvívó emberével szemben, a ki pedig foglalkozására fiskális. Eme garcon uri ember egy este arra érkezik haza, hogy minden szobáját kiállhatatlan öldöklő bűz tölti el.

Hosszas keresés után a baj kuforrása megkerült a ropogó tüztől izzó kályha tetején ottfelejtett már-már alig felismerhetőségig megszenesedett talluseprű alakjában.

A házigazda persze rögtön kitalálta, hogy a kellemes esteli meglepetést nem feledékenységnek, hanem éppen ellenkezőleg leleménységnek köszönheti.

Nagy néptömeg várja a vonaton érkező Bartha Miklóst. Azt mondja egyik kormánypárti uri ember. Tudod barátom, rendkívül szeretném azt a Barthát szólnokolni hallani, de nem érzek magamban elég erőt, hogy áthatatos legyek. Attól félek, visszahódít.

A vármegye gondoskodott vagyon- és személybiztonságunkról s úgy tudjuk, hogy a választási elnök kérése nélkül, városunkba is küldtek egy század gyalogcs. és kir. katonaságot. Szegény oláh fiúk nagyobb részben az ellenzéki polgároknál lett elszállásolva, kik aztán igaz magyar vendégszeretettel fogadták elannyira, hogy a választás előtti napon a nagyhídon annyira ment a lelkesedés, hogy csak úgy vagdalták sapkáikat a sáros földhöz a vitéz hadfiak.

Hamar vége lett azonban a jókedvnek, mert a tisztek riadót verettek s a vigáság nagyon soknál szomorú rabságra változott.

Ekkor történt, hogy azt kérdi valaki egyik katonától. Te ha holnap valami zavargás lenne, meglőnéd házi gazdát, a ki ilyen jól ellátott benneteket?

Nem lőném biz én, mondja a berugott baka, hanem fölfelé tartanám a puskát, hogy ne találjon.

Bele kiált az átelleni kapuból egy fősvénységéről híres zsidóhoz elszállásolt éhesképű oláh baka: Na én meglőhetném az én görbémét, mert az nem látott el semmivel.

Ingatlan birtok változások.

A zilahi kir. járásbíróság területén. Bogdánffy Gábor és neje megvette Antal Dániel szatmari lakos ingatlanát 100 frtt; — Gönci Juliánna Nagy István zilahi ingatlanát 80 frtt; — B. Kemény Árpád Zsola Flora sz. szegi ingatlanát 40 frtt; — Barta János és társa Barta Juon zilahi ingatlanát 76 frtt; — Ruzs György és társa Szücs András és neje debreni ingatlanát 20 frtt; — Módi Miklós Tyukodi Juliánna várvölgyi ingatlanát 80 frtt; — Lakatos Jánosné Veres Károly mocsolyai ingatlanát 8 frtt; — ugyanannak Kiss József mocsolyai ingatlanát 160 frtt; — Mandel Sámuel és neje Szilágyi Zsuzsa és társa sz. számsoni ingatlanát 100 frtt; — Dávri János és társa Kovács Sámuel mocsolyai ingatlanát 25 frtt; — Csapó Lajos és neje Fülöp Mihály n.-dobai ingatlanát 100 frtt; — Csécsy Ferenc és neje Tóth Antal diósi ingatlanát 15 frtt; — Elekcsy Miron Tóth Antal diósi ingatlanát 20 frtt; — Temesán Floaré Goje Lutyion felegrégi ingatlanát 20 frtt; — Módi László Kleiber Andrásné szentkirályi ingatlanát 90 frtt.

A tasnádi kir. járásbíróság területén. Csontos Lajos megvette Katra Zsuzsánna érhatvani borsótelkét 200 frtt; — Sziki Lajos Csontos Lajos érhatvani borsótelkét 200 frtt; — Gorgán Vaszlalika kiigazítás utján nevére íratta Jankó Péter n.-derzsiai ingatlanát 16 frtt; — György J. I. m. Tarkó Togyika görökutai pusztá szőlőjét 15 frtt; — Weisz Károly Papszász Károly pécsi pusztaszőlőjét 955 frtt; — Bartha Zsigmond Bartha Borbára tasnádi borsótelkét 116 frtt; — Varga János és társa örök. néh. Varga Virág tasnádi összes birtokát 90 frtt; — Balázs József néh. Balázs Erzsébet szakácsii összes birtokát 20 frtt; — Rotár Iluska és Mariska néh. kkoru Bodvár Péter f.-szopri birtokát 34 frt 37 kr; — Márk György és társa néh. Márk Mitru t.-szarvai birtokát 1295 frtt; — Neuhauser Mária és Rozsa néh. Neuhauser Ivachne kékcépusztai birtokát 85 frt 20 kr; — kk. Smid Mari és Erzsébet néh. Smid Józsefné tasnádi birtokát 70 frtt; — Cövek András néh. Cövek Andrásné tasnádi birtokát 116 frtt; — Szücs Mária és társa néh. özv. Szücs Togyerné s társa hegyei birtokát 453 frt 60 kr; — Csordás Juon és társa néh. Csordás Zaharia o.-csaholyi birtokát 382 frt 33 kr; — Balozsán Péter és társa néh. Balozsán Anna és Trezi szatmári birtokát 102 frtt; — Toka Róza és társa néh. Toka Mihály és neje tasnádi birtokát 434 frtt; — Grék Anna s társa néh. Grék Flora f.-szopri birtokát 185 frt 20 kr; — kk. Nagy Lajos és társa néh. Nagy Lajos tasnádi birtokát 198 frtt; — Szabó Togyer és társa néh. kisk. Szabó László balázsházi birtokát 21 frtt; — kisk. Zsurkó Juon néh. özv. Zsurkó Simonné f.-szopri birtokát 40 frtt; — Lefkócsy Leopold megv. Jankó I. k.-derzsiai szántóját 77 frtt; — Nagy Mihály Tóth Sándor n.-paci borsótelkét 80 frtt; — Paneth József Argyilán Mihályné o.-csaholyi borsótelkét 49 frtt; — ugyanaz Rekesán Vaszlalika o.-csaholyi három drb szántóját 51 frtt; — ugyanaz Kovács Lajos o.-csaholyi kaszálóját 20 frtt; — Módi György Veres Mitru négy drb. szántóját 40 frtt; — ugyanaz Rebelles Mária o.-csaholyi borsótelkét 15 frtt; — ugyanaz Magyarósi Péter és neje o.-csaholyi összes ingatlanát 120 frtt; — Hagyesi Juliánna Drágos János csányi szántóját 200 frtt; — Mók Vencelné Szirmai László s társa csányi borsótelkét 30 frtt.

A sz. cseh kir. járásbíróság területén. Choma Albert megvette ifj. Dobai László és társa lelei szántóját 10 frtt; — Faragó István Meszesin Gábor sz.-kövesdi szántóját 60 frtt; — br. Kemény Árpád Rakován György sz.-kövesdi szántóját 40 frtt; — ugyanaz Pap Vönc Ure sz.-kövesdi szántóját 10 frtt; — Faragó István Tóth Vönc sz.-kövesdi szántóját 7 frtt; — br. Kemény Árpád Meszesin Gábor sz.-kövesdi kaszálóját 40 frtt; — Pap Eleána Szelezsán

Lupse vadafalvai összes illetményét 50 frtt; — Kolesár Irimák István Kolesár Pál György hadadi 1 drb szántóját 64 frtt; — ifj. Kolesár György és neje Kolesár Pál György hadadi összes birtokát 70 frtt; — Babás György Babás Numitru gardinfalvai összes birtokát 80 frtt.

A zsiói kir. járásbíróság területén. Barna Togyer megvette Tüzes Tódor knesó 1 földjét 10 frtt; — Kozsár Alexander ugyanannak kucói 2 földjét 40 frtt; — Bárbur Simon Argyilán Tudosia udvarhelyi 3 földjét 300 frtt; — Fekete Mihály Babos Gergely papteleki 1 föld 9. frtt; — Dregán Gavilla Gyurkó Juon kucói 1 borsótelkét 40 frtt; — Judovics Abraham Kormos József Gligor széplaki 2 földjét 65 frtt; — Pap Juon Marosán Márk kis-goroszói 1 földjét 3 frtt; — Soos Mária Juhász Mózes zsiói 1 borsótelkét 50 frtt; — Nagy János és neje Nagy András Sándor dabjoni 1 szántóját 18 frtt; — Léb Abraham és neje Csurbé be Vazalik és neje romlotti 2 szántóját 17 frtt; — Lakács Anna Kree György udvarhelyi 1 ház 2 föld és erdőjének 1/4 részét 50 frtt; — Porumb Mariska Mica László udvarhelyi 3 földjét 240 frtt; — Illés Mariska Illés Alexa udvarhelyi 1 ház 1/2 részét 10 frtt; — Ruzs György Simonka Mósi udvarhelyi 1 földjét 80 frtt; — Deitel Herman és neje Kucváry Anna udvarhelyi 1 földjét 50 frtt; — János Juon Opris Anika udvarhelyi 1 földjét 50 frtt; — Marosán Togyer Marosán Náth farkasmezői 10 földjét 50 frtt; — Lukács Irina Hajluk Mária karika 1 földjét 29 frtt; — Dobokán Juon Torszi Mária karikai 4 földjét 30 frtt; — Fodor Anikó Mária Fodor Száva széplaki 5 szántóját 50 frtt; — Bogó Lázár és neje Pap Nasztásia s társa a-balázsházi 1 földjét 50 frtt; — Fehér Péter Tóth Tódor és neje zsiói 1 drb. földjét 40 frtt; — Pelkócsy Dávid ár. megv. Darabán Juon kis-goroszói 1 föld és házát 470 frtt; — id. Salamon István és Fehér Ágnes Kádár Miklós zsiói 1 ház 240 frtt.

Különfélék.

— Mai számunk rendes szépirodalmi mellékletének tartalma: „Anglia gyász”, (a clarencei herceg halála), címképpel, — „Egy feledésbe ment újságról”, írta Falk Miksa, — „Mi az mit megvétel”, (költ.) Rutkay Gyulától, — „Az örökös nő”, — „Romkok közt”, (költ.) Paligyi Lajostól, — „Késő tudás”, (költ.) Ivánfi Jenőttől, — „Méz”, Hevesi Józseftől, — „Kritika”, (költ.) Barna Izidortól, — „Képtalány”, — „Számrejtvény”. Ezenkívül két szép kép: „Az új káplán”, Novák E. festménye és „A tél proletárjai” díszítik e számot.

— Képviselő választás. Szilágyvármegyében f. hó 2-án megejtett képviselő választások eredménye: Zilahon Lőrincy György szabadelvű párti volt képviselő a szavazás folyama alatt visszalépvén, kikiáltott Szemere Huba függetlenségi, — Tasnádon a kormánypárt jelöltje Schwarz Gusztáv visszalépése folytán Heley János nemzeti párti egyhangulag kikiáltott. — Diószadon gróf Almássy Imre kormánypárti nagy szavazattöbbséggel megválasztott a függetlenségi Dobay Antal volt képviselővel szemben. Szilágy-Csehben Neményi Ambrus szabadelvű párti a kerület volt képviselője 707 szavazattöbbséggel győzte meg Benkő Gyulát a függetlenségi párt jelöltjét. — Szilágy-Somlyón

Meglátta egyszer Simon is és kérdezi tőle:

— Mondd csak, menyecske, mért olyan szótlan a te urad? Az asszony egy darabig hallgatott, s aztán így szólt: — Hát miről is beszélgetne ő te veled? Mindenki a maga módja szerint... Éredj isten hírével.

Mégis, úgy egy hónap múlva összeráztak. Simon meg Vazul többször összejöttek a töltesen, leültek a kavics szélére, pipára gyújtottak s el-elmesélgettek egymásnak éltük történetéből. Vazul még egyszer sokat hallgatott, de Simon sokat beszélt az ő falujáról és a hadjárataról.

— Bizony, bizony, sok baj ért már engem az életben, hidd el; sok baj, de szerencsét nem adott a jó isten. Kinek mi sors jutott, már az csak úgy marad. Bizony, úgy van az Stepanyecs Vazul.

De Stepanyecs Vazul kiverte a pipáját a vágányon, fölállt, és így szólt:

— Nem a sors intézi a mi életünket, — Azt mondom én kendnek — hanem az emberek. Nincs a világon vérszomjasabb és gonoszabb állat az embernél. A farkas a farkast nem eszi meg, de egyik ember a másikat elevenen falná föl.

— De, testvér, a farkas bizony meg eszi a farkast, — ilyet hát ne mondj.

A szó csak úgy épen a számba akadt, hát kimondtam. De mindegy, nincs kegyetlenebb teremtés az embernél. Ha nem volnának az emberek olyan gonoszak és kapzsiak — legalább meg lehetne élni. Mindenik csak azon van, hogy mi módon fogja meg és törje össze a másikat.

Simon elgondolkozott, s azután így szólt:

— Nem tudom, testvér, — meglehet — tán úgy van; de akkor ezt is bizonyosan az Isten rendelte így.

Ha te így gondolkodol — mondá Vazul — akkor mit beszéljünk itt tovább? Ha egyszer minden terdeséget az Istenre hárítasz, magad pedig meglegetten ülsz és türsz, — akkor testvér, az olyan élet nem embernek való, hanem baromnak. Ugy bizony.

Megfordult és elment, a nélkül, hogy köszönt volna. Simon is fölállt.

— Szomszéd, kiáltott utána, hát mért káromkodol? — de a szomszéd od. se hederített, csak ment tovább. Simon sokáig nézett utána, míg csak Vazul egy hajlásnál egészen el nem tűnt. Ekkor hazament így szólt a feleségéhez:

— No, Arjina, van nekünk egy szomszédunk, — de az nem ember, hanem puskapor.

De azért a két bakter nem civakodott; találkoztak azután is még többször, és csak úgy elbeszélgettek egymással mint azelőtt, ugyanarról a dologról.

— Eh, testvér, ne volnának csak az emberek olyanok... Ne üldögnének mi csak ezekben a bakterházakban, — mondá Vazul.

Mi bajod az órházzal? Hisz meg lehet abban élni.

— Meg lehet élni, meg lehet élni... eh! Elég sokat éltél, s mégis keveset tanultál a világból; sokat néztél, de keveset láttál. Hát élet egy szegény ember élete, akár ebben az órházban, akár máshol, mond? Hát nem megnyuznak téged azok a sintérek? Kiszivná belőled minden erőt, s ha megvénülisz, kidobnak, amint kidobják a moslékot, hadd falja föl a disznó. Mennyi a fizetésed?

— Kevéske biz az, Stepanyecs Vazul. Tizenkét rubel.

— No az enyém tizenhárom és fél. De azt kérдем én tőled, hogy hát mért van ez így? Szabály szerint, a kormánytól mindnyájunknak egyformán teljes tizenöt rubel jár ki havonként, azonfölül fűtés megvilágítás. Már most azt kérдем én: mért van mégis, hogy te tizenkettőt, én meg tizennegyedfelet kapok? És ki szabta ezt így meg? Te pedig erre azt mondogd, hogy meg lehet élni? Értsd meg jól, nem arról a fél vagy három rubelről beszéllek. Ha megfizetnék is mind a tizenötöt... A mult hónapban benn voltam az állomáson, és láttam az igazgatót, ahogy keresztül utazott. Micsoda tiszteletet tettek nekil külön vagonba ült és úgy utazott. Nem, bizony nem maradok én itt sokáig; elmegyek, majd csak találkozik valahol valami.

— Hová mennél, Stepanyecs? Sohse

tedd; itt már meg van a házikód, jó meleg, van egy kis földcskéd is hozzá, — a feleséged is jó dolgos asszony...

— Földcskéd! No hiszen csak látnád azt az én földcskémet. Nincs azon egy szál termés se. A tavasszal beültetem káposztával, és ahogy az utmester egyszer arra megy: „Hát ez ni micsoda?” kérdi. „Minden jelentés nélkül? Hol van rá az engedély? Kikapárod, hogy még csak nyoma se maradjon!” Részeg volt. Más alkalommal meg egy szót se szólt s egyszerre csak eszébe jut, hogy... „Háron rubel büntetés!”

Vazul elhallgatott, elővette a pipáját és lassan szálalt:

— Mindez még megjárna, ha én halálosan megbántottam volna.

— Nem, szomszéd, te nagyon mérges természetű vagy, hidd el.

— Nem a, nem vagyok én mérges; csak ki szoktam az igazat mondani. Hanem megkapja azért ő még én tölem a magáét. Magánál a kerületi főnöknél teszek ellene panaszt. Majd meglátja ő még.

Csakugyan panaszt is tett.

Egy izben a kerületi főnök a vonalat vizsgálva ott utazott keresztül. Nagy urakat vártak Pétervárról, akik három nap múlva erre voltak utazandók a fölülvizsgálat eszközölni, és így az ő megérkezéskor előtt nagy rendbe kellett hozni mindent. A töltest felöntötték, kisimították a talpfákat jól megvizsgálták, a káposztát megmozdították, a sárgafokot meghúzták, az oszlopokat újra festették, és az átjárókat sárga homokkal hintették be mindenütt. Még a vén bakterné is kiküldte az öregét a fűvet megnyesni. Simon egész héten dolgozott, mindent rendbeszedett, a kaftánját megigazgatta és kitisztította, és a sárga pléh-lemez, melyen a szám van kivéve, tégladarabbal úgy kifényesítette, hogy ragyogott, mint a tűkör. De Vazul is dolgozott. Jött aztán a kerületi főnök egy drezinán, melynek négy munkás hajtotta a forgóját: szinte sivitott a kis szekér, és vagy husz verszettel rohant óránként, hogy a kerekek is nyikorogtak belé. Odaér a Simon órháza elibe. Simon előugrik, és katonásan jelenti

a „raport”-ot. Mindent rendjében találtak.

— Régóta vagy már itt? kérde tőle a főnök.

— Május másodiká óta, tekintetes uram.

— Helyes, jól van. Hát a hatvan-négyes számban ki van?

Az utmester, aki vele együtt ment a drezinán, mondja rá:

— Sztepancs Szpiridov Vazul.

— Szpiridov, Szpiridov... ez, ez ugyanaz, aki a mult évben Önnel a megrovottak közé volt fölvéve?

— Igen, az.

— No jó, nézzük hát meg Szpiridov Vazult. Hajtsatok.

Megindították a munkások a hajtót, és ment a drezina tovább.

Néz Simon utánuk és gondolja magában: no lesz most odaát a szomszédnál hadd-el hadd.

Két óra múlva elindul Simon a vonalát bejárni. Észreveszi, hogy a töltes hajlásánál valaki jön, s a fején mintha valami fehérész látszanék. Nézi Simon, nézi, — hát Vazul jött; kezében bot volt, vállán kis batyu, arca meg kendővel bekötve:

— Hová indultál, szomszéd? kiált feléje Simon.

Vazul odament hozzá egészen közel, de alig lehetett ráismerni. Fehér volt, mint a fal, és szeméi vadul forogtak; beszélni akart, de a száva elállt.

— A városba, mondá, Moszkvába... az igazgatóságához.

— Az igazgatóságához... no, hát még ugyan mit nem? Aztán ott panaszt akarsz tenni, ugy-e? Hagyd abba Stepanyecs Vazul, feleljtsd el...

— Nem testvér, azt én el nem felejttem. Nem lehet ezt abbahagyni. Hát nem látod, hogy képen ütött, — hogy a vér elborított. Ameddig élek, el nem felejttem, de nem is hagyom annyiban.

Simon megfogja a kezét és így szól hozzá: Stepanyecs, hagyd abba; szivemből mondom neked, jobb ha nem teszed. — Mit, jobb? Tudom én magam is, hogy jobb, ha nem teszem, és hogy te igazat mondasz, meg hogy a javamat akarod. Én rám nézve jobb, ha nem

a függetlenségi párt jelöltje Lázár István 729, a szabadelvűpárti báró Bánffy De-
z. 666 pedig 1390 szavazatot kapott és így
661 szavazattöbbséggel lett megválasztva.

— **Farkas István** krasznai rom. cath.
lelkész betegségéből felépülve febr. hó 1-én
újra elfoglalta plebániáját, hivi legnagyobb
öröme. Mi is csak gratulálhatunk a krasz-
nai rom. cath. egyház híveinek, hogy tudomá-
nyos és magas műveltségű lelkészüket
újra körünkben üdvözölhetik.

— **Meghívás.** A Tasnádi Takarékpénz-
tár Egyesület évi rendes közgyűlését 1892.
évi február hó 14-én d. e. 10 órakor a Cs-
sinó termében tartandja meg, mely gyűlé-
sen a szavazti jog az alapszabályok 9-ik §-a
értelmében lesz a részvényesek által gya-
korolható. A közgyűlés tárgyai: 1. Elnök
és igazgató választása a közgyűlés vezetésére
2. Igazgatósági jelentés. 3. 1891. évi zár-
számadás, mérleg bemutatása: nyereség
felosztási indítvány felolvasása; felügyelő
bizottság jelentése, és mindezek felett alap-
szabályszerű intézkedés, és az osztalék ki-
adás hatánapjának kitűzése, 4. Igazgató-vá-
lasztmány, vagy egyesek szabályszerűan beadott
indítványainak tárgyalása. 5. A közgyűlés
jegyzőkönyvének hitelesítésére kiküldendő
bizottság választása. 6. 3 felügyelő bizott-
sági tag és 16 tagú választmány választása.

— **Statistika.** A legújabb kimutatás
szerint az eddig lezavart 408 kerület kö-
zül 407 kerületről ismeretes a választás
eredménye. E szerint megválasztott: kor-
mánpárti 231, nemzeti-párti 64, független-
ségi-párti 81, 48-as-párti 17, pártokivüli 6,
pótválasztás lesz 3. új választás, 231 kor-
mánpárti képviselővel szemben eddig 162
ellenzéki 6 pártokivüli képviselő áll. E ki-
mutatás szerint a kormány többsége ma 63,
a mult országgyűlésen pedig 67 szavazat volt.

— **Krasznán** az influenza járványze-
ríen lépett fel. Alig van ház hol egy-két
beteg ne szenvedne ebben a kutya muzsika
náthában. Eddig mind szerencsés lefolyásu
volt.

— **Gyermek színház.** Mezey Károly zsi-
bói tanító, ki a tanítás és nevelés terén több
ízen adta már fényes tanulejt szakképzet-
ségének a felfedeztető szorgalmának, —
folyó hó 23-án — növendékeivel egy jól
került gyermekelőadást rendezett a zsi-
bói közönségnek. Az előadás, két egyfelvonásos
és egy két felvonásos — gyermekek részére
írt színműből állott, — melyben a szereplő
növendékek ügyes mozdulatai, s szerepeik
jól tudták, — míg egyrészt a sűrű tapsokra
ragadták a kevés, de hálás közönséget, —
addig elismerést szerzett fáradhatatlan tani-
tójuknak, kinek részére ohajjuk, hogy jő-
jön el mind hamarabb a régén várt állami
iskola a vele a kicsi de puhább kenyér.
Előadás után a növendékek részére a közön-
ség táncot rögtönzött, — mi fűdalom nem
tartott sokáig, — mert megjelentek a nagy-
bundák, melyek ölben haza szállítottak az
apró primadonák, hősök és lovagok — a
jól megérdemelt nyugalomra.

teszem, de az igazság — testvér —, azt
kell venni.

— Te, hát mondjad csak, hogyan,
mikép történt?

— Mikép . . . hát úgy történt, hogy
megszemlélt mindent, — leszalt a dre-
zináról, — s benézett az órházba. Tud-
tam, hogy szigorúan fog majd vizsgálni,
és rendbe hoztam mindent a maga
módja szerint. Mikor már indulóban volt,
előadtam neki panaszommal. Ő azon-
ban rögtön rám kiáltott: „Mit, te ilyen-
amolyan; mi itt hivatalos vizsgálatot
tartunk, te meg előadás nekünk a vete-
ményes kertedről panaszkodni! micsoda,
mikor itt titkos tanácsosok vannak, te a
káposztáddal hozakodol elől! Én nem
állhattam már tovább szó nélkül, mon-
dtam valamit, ő pedig arra — úgy lát-
szik — megharagudhatott, nekem, jön és
megüt . . . én meg ott álltam, mintha
csak muszáj lett volna mindennek úgy
lenni. Azok aztán tovább hajtottak, én
fölcsoodtam, lemostam a vért a képe-
m-ről és elmentem.

— Hát az órház?

— Ott maradt a feleségem, — az
majd ellátja. A többi meg . . .

Vazul fölált és indulni akart.

— Isten áldjon meg Simon. Nem
tudom, kapok-e majd igazságot.

— Talán csak nem megy gyalog?

— Az állomáson majd fülkérkedem
a tehervonatra, és aztán holnap Moszkvá-
ban leszek.

A két szomszéd bakter elbucszott
egymástól, és Vazul elment, — nem is
látták sokáig. A felesége dolgozott he-
lyette, sem éjele, se nappala nem volt.
Várta az urát és a hosszú várakozás meg-
viselte szegényt nagyon. Harmadnapra meg-
érkezett a revízió: egy gőzös, egy pod-
gyászokcsi, két első osztályu vagon, de
Vazul még mindig oda van. Negyednap
találkozik Simon az asszonnyal; arcát a
könnyek egészen feláztatták és szeme a
sok sirástól vörös volt.

— Megjött-e Vazul? kérdi töle.

— Az asszony intett a kezével, nem
szólt egy szót sem, csak ment tovább.

— * * *

Valamikor gyermekkorában megta-

— **Lövizsgálat** fog tartatni e hó 8-án
hétfőn reggel 7 órakor a városházánál, hová
minden tulajdonos köteles lovat állatorvosi
megvizsgálás végett kötfőken elővezettetni.

— **Válasszuk meg jól a magbeszérési**
forrást! Jóllehet, hogy még hó és jég kör-
nyékez beennünket, de azért a melegágyak
körüli már sürgősdőnnünk kell és elvejük a
a korai fogyasztásra való konyhakerti ter-
mények magvát, mely terményeket hosszú
rideg tél utolján mindenki szívesen látja
asztalán. Annál boszantóbb aztán, ha holmi
kétes forrásokból hozott magvak révén a
melegágy eredményeitől elesik a kertészkedő
közönség és a korai főzelék helyett, gyom,
kór, gaz, lapu vagy a legjobb ily esetben
holmi silány kótytérmeny van a melegágy-
ban. Előfordul ez pedig most még gyakrabban
mint azelőtt; mert egyes régi szolid magáru-
sok sikereitől indítatva, gomba módra
bukkannak fel a talmi magárusok, kik ugyan
ép oly gyorsan tűnnek el a felszínről mint
a hogy felbujának, de még mindig elég
ideig tart üzérkedésük, hogy a tőlük kerülő
legtöbb esetben haszontalan mag révén a
melegágyak körül fáradozó kertész és kö-
zönség megfoszták munkájuknak eredmé-
nyétől, valamint még végzetesebb következmé-
nyek hárulnak a mezei gazdákra, kiknek
magszükegletük beszerzése ugyancsak még
fontosabb momentum mint a melegágyak és
ily elemeknek lépve mennek, mert ezeknek
hirdetéseik eget, földet, olcsóságot és tudja
az ég még miféle csalétket igérvén, téve-
désbe ejthetik a gazdát, ki aztán a maga
kárára okul, hogy ily elemeket, melyeknek
múltjuk e téren nincs és semmiféle garantit
nem nyújthatnak, a mag beszerzése alkalmá-
val kerülnie kellett volna. Legyünk résen
az ilyenekkel szemben! Válasszuk meg be-
szerzési forrásunkat!

— **Zöldugarnak** az oly szántóföldet mond-
juk, a mely valamely, a talaj termőerejét
az utánna következő őszi terményre nézve ki-
mélő, azaz annak termőképességét csak ki-
sebb mértékben igénybe vevő növényekkel
bevetve és ez zölden még a megérés előtt
takarítottat ha. E szerint tehát a zöldugár
fogalma alá igen sok növény tartozhatik,
mind erőteljesebb a talaj, annál több, ellen-
kezőleg annál kevesebb növény számítható
a zöldugárhoz. A tipikus zöldugárnövény,
a zabos búkköny, erősebb talajokon a csal-
máda is, de a zöldugárhoz számíthatnak a
zölden lekaszált kaliszosok, a piros heret
sat. A lucerna csak azon esetben számítható
véleményem szerint a zöldugár fogalma alá,
ha az utolsó évében már az első, vagy leg-
feljebb a második kaszálás után feltörtek.
Mert a lucerna alatt, különösen ha az hossz-
sabb időig marad a talajon, a föld össze-
tömődik és el is gyomosodik, az ugar nyuj-
totta előnyt tehát csak akkor adjuk meg
az ugarba vetendő növénynek, ha a földet
ismételt szántással puhanyóvá és gyommen-
tessé tesszük.

nult Simon fűzfából pipot csinálni. Ki-
nyomta a fűzfa-vessző belét, ahol kellett
lyukat furt rajta, a végén kifaragta azt a
részt, amit a szájhöz illeszteni, és olyan
helyesen elkészítette, hogy akármit eljátsz-
hattak rajta. Mikor ráért, mindig ilyen
furulyákat faricskált; és ha elkészített
egy csomót, beküldte egy tehervonati
konduktor ismerősével a városba vásárra.
Adtak neki darabjait két kopeket.

A revízió utáni harmad nap otthon
hagyta a feleségét, hogy menjen ki a
hat órai vonat elé, maga pedig fogta a
kését és kiment az erdőbe fűzfa-vesszőt
vágni. Elérkezett a kerülete határára;
ezen a helyen az út meredeken elhajlik,
s ő letért a töltésről és bement a hegy
alján az erdőbe. Fél versznyire nagy tó
terült el, a mely körül kitűnő furujának
való fűzfa-vesszők nőttek. Lenyesett ma-
gának belőle egész nyáláb galyat és
elindult vissza, hazafelé. A nap már
leszállóban volt, amint az erdőn áthaladt
és körötte mindenütt siri csend; csak a
madarak csicseregése és lábai alatt a ha-
raszt zörgése hallatszott.

Nem ment még messzi, ahogy egy-
szerre valami zaj üti meg a fülét, olyan-
féle, mintha két vas verődött volna össze.
Nagyon elcsodálkozott, mert tudta, hogy
abban az időben semmi javításmunka
nem foly az ő kerületükben, és meg-
gyorsította lépteit. „Mi lehetett az?”
kérdi magától és elgondolkodik. Kiért
az erdő szélére, ott huzódott el a vasuti
töltés, és fönn a pálya tetején egy em-
bert lát guggolva ülni, aki ott mintha
valamivel babrálta. Simon nesztelenül
közeledik hozzá, gondolta, kiment valaki
a srófokat meghúzni. Nézi . . . hát látja,
hogy az az ember főlegyesedik, kezé-
ben vasrudat tart, az egyik végét neki-
veti a sín aljának és ugyancsak feszíti
ki a helyéből. Simon szemei káprázni
kezdenek és elsőttől cölte a világot;
kiáltani akar — és nem bír. Vazul látja
maga előtt és rohanva fut föl hozzá de
az a feszítővassal és kulccsal együtt a
töltés másik oldalán örült futásnak ira-
modik.

— **Stepancs Vazul** édes testvér, ked-
ves szomszéd, gyere vissza! Add ide a
feszítő vasat, tegyük vissza helyére a

Irodalom.

— Az „Élet” első száma irodalmi esemény,
igazi meglepetés az olvasó közönség számára.
Nincs magyar folyóirat, mely három ilyen enyi
érdeket bírna adni. A bevezető cikk, mely a kö-
zönséghez van intézve, velős tartalommal és körül-
metezett magyarsággal messze kimagaslik az
efféle szerkesztői nyilatkozatok közül. Pulszky
Ágost egyet. tanár kitűnő cikke. „A klóttur” bi-
zonyára élénk feltűnést fog kelteni és sokáig
fogja foglalkoztatni a politikai körök figyelmét;
mert csakugyan a klóttur kérdése az, amely leg-
közelebb az új országgyűlési ülészek uralkodó
csillagzata leendő Kabos Ede szép költeményét
(Vihar után) egy rendkívül érdekes, népszerűen
írt bölcselmi fejtegetés követi Ötvös-S. Adolfól,
é cimen: „A jövő vallása”. Ebben a szerző merész
támadást intézve a mai bölcsészeti felfogás ellen,
a vallás szükséges voltát hirdeti és megállapítja
annak jövő formáját. Szintén egész modern a Szó-
rényi Tivadar dr. értekezése: Hynózis és szug-
gesztio. Szórényi dr., kinek hynotikus mutatvá-
nyairól a fővárosi hírlapok csak nem rég hasábos
tudósításokat közöltek, adja itt a hynózis és szug-
gesztio ismertetését érdekesítő előadásban és vi-
lágos nyelven. Tudunkkal e cikk egyszersmind a
hynotizmus irodalmának kezdete Magyarországon,
hacsak a nem szakemberektől írott értéktelen
apró kísérleteket nem akarjuk ide számítani. A
fizetnek egyik legbásebb közleménye Garsin
Vaszelod híres novellája (Vészjelző), melyet Sármay
József dr. pompásan fordított le az orosz
eredetiből. Hazai novellistáink tanult fognak
belőle; magyar olvasó közönségünk gyönyörködni
fog az elbeszélő irodalomnak ezen igazi remeké-
ben, minőt még nem élvezett. Helyes, hogy az
„Élet” nem zárja ki a külföld, különösen a nálunk
annyira elhanyagolt orosz irodalom hasonló gyön-
gyeit, mint némely „előkelő” magyar folyóirat
teszi; mert a közönség érdeke az, hogy inkább
jó külföldi terméket kapjon, mintsem olyan hazait,
amelyben nincs közönség. — A huség próbájá-
gyönyörű és mint a cím is mutatja, kissé pikáns
epizód Ariosto Örjögő Rolandjából Radó A.
remek fordításában. Ifj. Reményi Ede a hellén
szellem örökifjú szülőitől közöl mutat be egy pár
modern alakba öltöztetett „Anakreoni dalt” —
bra-vuros verseléssel. Lyka Károly fulminans bírálatot
közöl az idei téli műtárlat magyar képeiről. Új
hang, eredeti felfogás, erős nemzeti érzés jellemzi
a fiatal műbírók festőnk cikkeket, mely valóban sokat
igérő tehetségre vall. Incedi László „Mámor”
című költeménye a legszebb bordalok közé tarto-
zik. Érdekes a D-molins Edmond hírneves francia
író népszerű cikke is: „A szocializmus”, melyből
itt az első közleményt vesszük. A cikk egyid-jüleg
angol, német, olasz, spanyol, orosz, cseh, román
és görög fordításban is megjelenik; magyar ki-
adásával az „Élet” kötelezi le a nagyközönséget,
mely nálunk is kezd a szociális problémák iránt
élénkebben érdeklődni. Az „Élet” irodalmi rovata
rendkívül vonzó és érdekesen van megírva. Ol-
vasunk benne bírálatot Jókai „Rakócy fia” című
regényéről, malcomes báróné „Relief-képeiről”.
Darmesteter újkövéréről; „Les prophètes d’Israël”,
mely szintén a jövő vallásával foglalkozik, több
új spirítusizikai műről és a „Magyar Gényusz”-ról.
— Színházi rovatában az „Élet” a nemzeti szí-
ház legutóbbi ujdonságáról: Hugo Victor Ange-
lójának, Grillparzer Hero és Leanderének és Daudet
Akadályának előadásáról közöl magas színvo-
nalon álló ismertetéseket. A „Zene” rovatában
„Fritz barátunk”-at az opera proméjéért ismer-
teti behatóan. A tartalmas füzetet a „Közgazdaság”
című rovat zárja be, mely a reflektáció kérdésén
kívül számos apróságot ölel föl. A füzet tartal-
mának e rövid jelzése után már talán fölös dol-
gok is eszeleznék, midőn az „Élet”-et olvasóink
figyelmébe ajánljuk. Ára egész évre 6 frt, fél
évre 3 frt, negyed évre 1 frt 50 kr, egyes szám
ára pedig 25 kr. Megrendelhető legelőszérűbben
postautalvánnyal „Élet” kiadóhivatala címen: Bu-
dapest, V., Árpád-utca 6. sz.

— Ujabb és újabb meglepetésekkel
kedvekedik olvasóinak a „Magyar Gényusz”
című hetilap, melyet Hevesi József és Kar-
cag Vilmos szerkesztenek, s melyről igen
helyesen jegyezte meg egy írótarunk, hogy
„szokatlan fényt hozott irodalmunkba.” Mert
valóban az a fényűzés, az a pazar kiállítás,
melyet ennél az új vállalatnál tapasztaltunk,
nemcsak nálunk szokatlan, de még a kül-
földön is föltűnést keltene. Minden egyes
cikk, minden egyes kép a szerkesztők lele-
ményességére, buzgóbagára vall, s maga az
egész lap tartalma oly érdekes, hogy az ol-
vasó nem képes megválni a laptól, míg meg
nem ismerkedett az egész tartalommal. Egy
egy száma valóságos dísz-album és a ma-
gyar irodalom magas névűje mellett ta-
nuskodik, hogy ilyen lap nálunk hetenként
megjelenhetik. A Magyar Gényusz előfizetési
ára egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyed-
évre 2 frt 50 kr. Az előfizetési pénzek a
kiadóhivatalhoz Budapest VIII. Kerepesi-ut
14. sz. kiadandók. A 4. ik szám a következő
gazdag tartalommal jelent meg: A főváros
ajándéka a 32-ik gyalogezrednek. (öt arc-
kép). — Hétről hétre (Constans és Laur
arcképeivel) Borostyáni Nándortól. — Buda-
pest házi ezrede. (két arckép). — Guy
de Maupassant Dr. Lázár Bélától. — A
„Polyvázás” (kép) Baditz Ottó festménye.
— „Rozmaring a padlásablakban” (képpel).
Rákosi Viktor székfoglalója a Petőfi-tér-
ságbán. — „Gyilkos szerelem.” Elbeszélés.
(Vége) Dóci Lajostól (képpel). — „Jelenet a
a Mascagni „Erie barátunk” című operájá-
ból (három kép.) Borostyánsziv” Elbeszélés
(Vége.) Szomaházy Istvántól (három képpel).
— „A vándor dala.” Költemény Béla Henrik-
től. — „Sértett szerelem.” Költemény Pa-
lányi Lajostól. — „Virágok a hullám tete-
jén.” Apró rajzok Dr. Váradi Antalról (kép-
pel). — „És ismét a Carneval.” Csevegés Króni-
káktól. (Két képpel). A mult hétről: Ud-
vari hírek; Irodalom: „Miért nem olvas fel
Jókai Mór? — Választási képek. 1. Pro-
grammbeszéd; 2. Bankett; 3. Az utca. —
Színház: Három premiére (Daudet és Gerő
Károly arcképeivel.) A mult hét halottai
(Károly Salvator és a clarencei herceg arcké-
peivel. „Az alsóthi cigányvár.” (Kép.)
Zene; Salon; Talányok; szerkesztői üzenetek.
„Női táncrend a bpesti jurista bálán.”

— Az Athenaeum Kézi Lexikona.
A tudományok enciklopédiája különös tekinté-
ssel Magyarországra. Szakfűrlak közremű-
ködésével szerkeszti Dr. Acvidy Ignác. He-
tedik füzet. Bpestben 1892. A közhíszu vá-
llalat ez új füzeté befejezi a B. betűanyagát
s megkezdí a C. betűt. De a B. utolsó ré-
szében még számos, igen érdekes és gondo-
san dolgozott cikket találunk. Ilyen a Buda-
és Budapest, mely a tárgy fontosságának
megfelelő bőséggel, minden lényegesebb mo-
zanat figyelembe vételével készült a az ed-
dig megjelent füzetek egyik legnagyobb cik-
ke. Két szép melléklet van hozzá csatolva,
u. i. Ázsia kitűnő kivételű legújabb térképe,
és egy kettős fekete tábla, mely egyik olda-

bélést, kirántotta csizmaszárából a kését
és keresztet vetett. Irgalmas isten, ne
hagyd el!

Belevágta a kését a balkarába. Ki-
buggyant a vér és ömlött vastag sugár-
ban. Belemártotta a kendőt, aztán ki-
huzta, szétterítette, rákötötte a vesszőre
és kitűzte a veres zászlót.

Áll, lengeti a zászlaját jobbra-balra s
a vasut csak közeledik; a masinista nem
látja meg, már egészen közel ér, — száz
lépésnyire bizony nem lehet megállítani
a hosszú vonatot!

A vér folyvást ömlik, ömlik. Óda-
nyomja Simon a sebet az oldalához, azt
hiszi, úgy majd befoghatja, de a vér
csak ömlik . . . nagyon mélyen üthette
be a kését. A feje szédülni kezd, s úgy
érzi, mintha sötét hályog borítaná el a
szemét. Azután fekete lett körötte min-
den, füle pedig zugott, mintha haran-
goznának. Nem látja a vasutat, nem
hallja a zakatolást, — csak egyetlen
gondolat kering agyában: nem fogom
kibirni, össze fogok esni, elejtem a zász-
lót — és keresztül megy rajtam a
vonat . . . Irgalmazz, nagy isten, küldj
segítséget . . .

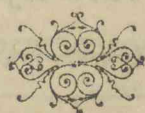
Elsötétedtek a szemei egészen, nem
érezte már semmit, és elejtette a zászlót.
De a veres zászló nem esett a földre:
egy kéz megragadta és fölemelte maga-
san az érkező vonat elé. A masinista
meglátta, elzárta a regulátort, ellenkező
gőzt adott, — és a vonat megállt.

Az emberek előugráltak a kocsikból
és nagy csoportba verődtek. Látják,
hogy ott fekszik valaki vérbe borulva,
eszméletlenül; mellette áll egy másik
ember a vesszőre tűzött veres zászlóval.

Vazul körüljártatja szemeit, és lecsüg-
geszti fejét:

— Kötözzetek meg, szól, én feszítem
föl a sint.

Oroszból: **Sármay József.**

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.